No. 133. Donderdag, Ao. 1853. 10 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1853.

9 Nov. Van den slaaf *Moed*, geboren in 1815, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende aan A. Lijons.

» » Van de slavin *Simiro* geboren in 1813, dochter van *Maria*; toebehoorende voor den vrijdom aan E. M. J. Schmidt.

» » Van den slaaf *Frederik*, geboren in 1798, zoon van *Marietje*; toebehoorende voor den vrijdom aan C. van Munnickhuijzen.

» » Van de slaven *Willem*, geboren in 1831, zoon van *Anna*; *Truitje*, geboren in 1820, dochter van *Jeannette* en *Adam*, (ouderdom onbekend), zoon van *Pameli*; bekend staande op het Respect van den Raad Commissaris voor de Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van P. Faerber als Curator ad hoc.

» » Van de slavenkinderen *Marius*, geboren in 1851, en *Jacquelina*, geboren in 1853, beide kinderen van *Albertina*; toebehoorende voor den vrijdom aan M. R. Balinge.

» » Van het slavenkind *Doris*, geboren in 1848, zoon van *Seba*; toebehoorende voor den vrijdom aan H. J. Hugoosgift.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Eerste afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

Bij Gouvernementsresolutie van den 2n. dezer maand No. 1591, is de Sergeant bij de Schutterij F. H. Elu gequalificeerd om bij ziekte, afwezigheid of andere verhindering van den Tamboer-Majoor bij de Schutterij, als *Adjunct Bode* diens functien bij den Schuttersraad en bij den raad van Administratie der Schutterij, waar te nemen.

De Gouvernements-Secretaris,
A. KIKKERT SCHOTBORGH.

Transporten.

Den 7 Nov. 1853. S. Soesman Jr. nom. ux. aan W. van Thol Jr. van het huis en Erf aan de Voorstad *Zeelandia* 1e. buitenwijk No. 133. O. W. La. A No. 1126.

Idem. L. Birbij aan A. Umgewand qq. H. N. W. Reijke, van de gronden der Plantaadjen *Manheim* en *Elk 't Zijn*, gelegen aan de rivier *Commetewane*.

Paramaribo, den 7 *November* 1853.

De waarn. Griffier bij het Geregtshof,
[16577] L. MARTINI VAN GEFFEN.

De Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal op **WOENSDAG** den 16den dezer, *in plaats* van Vrijdag den 11 dezer, des namiddags ten *vier* ure, in het huis aan de *Saramacca straat* La. E No. 58, door den Vendumeester J. C. Gomperts, publiek doen verkoopen:

De nagelatene **GOEDEREN** van wijlen Mejufvrouw Henriette Frederica van Wijcks, bestaande in: Meubelen en andere Huisraden, Vrouwen Hals-Sieraden, Gouden Oor- en Vinger-Ringen enz., en de slavin *Medea* en hare kinderen: *Aea* en *Marius* en kleinkind *Constantia*.

Voorts: De **NALATENSCHAP** van den heer W. A. van der Hart; bestaande in lijfkleederen, eenige Huisraden, zilvergoed en Zakhorologien; zijnde opgemelde **GOEDEREN** en **SLAVEN** op den dag te voren en op den verkoopdag ten sterfhuize voormeld, van *acht* ure 's morgens tot *twee* ure des namiddags te bezigtigen.

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

[16474] *De Curator voornoemd*,
CHs. LIONARONS.

[16598] De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 11 November 1853, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

Vier en veertig balen **KOFFIJ**, afkomstig van plantaadje *Killenstein*.

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

SIMON ABENDANON Sz.

(16599) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 16 December 1853, des voormiddags te *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De *helfte* in de Plantaadje *Pieterszorg*, cum annexis, gelegen aan de rivier beneden *Commewijne*; aankomende A. W. White [nu boedel.]

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

SIMON ABENDANON Sz.

[16600] De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal over *een* jaar en *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij executie verkoopen:

De plantaadje **HUWELIJKSZORG** cum annexis, gelegen aan de rivier *beneden Saramacca*; aankomende J. J. de Mesquita en L. A. de Mesquita, op den 3 November 1853 onder Sequestratie gebragt.

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

der plantaadje *Toledo* bieden bij inschrijving, *tegen Kontante betaling*, te koop aan:

13 VATEN SUIKER.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof aangenomen en geopend worden op Vrijdag den 11 dezer, des morgens ten 9 ure, ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de Suiker, voor rekening en risico van den kooper, binnen *acht* dagen van plantaadje moeten worden afgehaald.

Paramaribo, den 9 *November* 1853.

(16477)

Nieuwstijdingen.

FRANKRYK.

Parijs, 20 *Sept.*

Op den spoorweg van Bordeaux heeft weder een vreesselijk ongeluk plaats gehad. Volgens de daarvan ontvangene bijzonderheden was het een goederentrein en een passagierstrein [waarin zich ook de heer Magne, minister van openbare werken bevond], die tegen elkander zijn geloopen. Het schijnt, dat de goederentrein in last had om de reis slechts tot 3 uren 40 m. van den morgen van den 18 dezer, voort te zetten, doch dat de chef van dien trein, misleid door de toen nog heerschende duisternis, zich bij het zien op zijn horologie, vergiste en de reis langer voortzette met het ongelukkig gevolg, dat men op de hoogte van *Poitiers*, op het onverwachts tegen een passagierstrein liep.

De goederentrein, door twee locomotieven en de ander door eene locomotief voortgesleept wordende, was de herhaalde schok allervreesselijkst. Van den goederentrein werd de chef letterlijk vermorseld, zoodat men ter naauwernood de flarden van zijn ligchaam, in eene kist heeft kunnen bijeengaren; de machinist en de stoker werden mede op de plaats gedood. De beide locomotieven van den goederentrein vielen dwars langs den weg, die van den passagiers-trein liep met de eerste wagons onder die locomotieven door, waardoor eene groote opstapeling van verbrijzelde rijtuigen werd gevormd. Al de rijtuigen van den passagierstrein werden verbrijzeld en langs den weg gesmeten; een rijtuig 1ste klasse rolde van den 7 à 8 meters hoogen weg naar beneden, en kwam ten onderste boven te land; enkele wagens zijn letterlijk tot splinters geslagen. De wagen salon, waarin zich de minister van openbare werken met zijn secretaris bevond, geraakte door den schok los, en rolde achteruit, zonder dat beide heeren eenig noemenswaardig letsel bekwamen. Minder gelukkig was het met de andere reizigers gesteld, waarvan de meesten belangrijke wonden en beenbreuken ontvingen.

De chef van den passagiers-trein die zich in den eersten bagagewagen bevond, stak, toen hij het gefluit van den aankomenden goederen-trein hoorde, in doodelijke ongerustheid het hoofd buiten het rijtuig, om te zien wat er gebeurde; op het zelfde oogenblik had de schok plaats, en de ongelukkige werd met een enkelen slag, als geschiedde het door het mes eener guillotine, onthoofd; het hoofd rolde langs den weg en de romp viel in het rijtuig terug. Ook de machinist en de stoker werden gedood. De heer de Sassenaij, inspec-

teur, die, vermits de minister de reis mede maakte, gemeend had plaats op de locomotief te moeten nemen, sprong, toen hij het gevaar zag naken, op de trede der locomotief, ten einde beter voor zich uit te kunnen zien; toen de schok plaats had werd hij hoog in de lucht gesmeten en kwam dertig voet buiten den weg te land, met gelukkig slechts ligte kneuzingen. Ten spoedigste was van heinde en ver hulp toegesneld. De grootste schrik heerschte door dit vreesselijk ongeluk in den omtrek. Er is overigens een geregtelijk onderzoek ingesteld.

Den 24sten.

In het *Journal du Havre* vindt men het volgende denkbeeld ontwikkeld, om het tarwe brood voor een gedeelte te vermengen met rijst:

»Op het oogenblik, waarin eene belangrijke rijzing op de granen tot stand is gekomen, en waarop de prijs van het brood reeds aanzienlijk is gestegen, kan het van hoog belang zijn de aandacht te vestigen op een feit, dat van gewigt kan geacht worden voor voeding en levensmiddelen.

Men weet, dat de rijst in het algemeen wordt beschouwd als een voedsel van weelde. Dit laat zich begrijpen, doordien de gewone prijs er van, hooger is dan die van het graan. Sedert eenigen tijd heeft sich echter de anormale omstandigheid voorgedaan, dat de Indische rijst, waarvan in verschillende Europesche entrepots belangrijke voorraden aanwezig zijn, dagelijks toenemende door de aankomst van nieuwe ladingen, verkrijgbaar is tot een aanzienlijk minderen prijs dan het graan! Van daar, dat tarwemeel op de markt van Havre meer dan 50 francs de 100 kil. geldt, tijdens de rijst van Coromandel, die een zeer wit, zeer aangenaam smakend en bijna geen verlies opleverend meel kan leveren, verkregen zou kunnen worden à 35 francs de 100 kil. en Bengaalsche-rijst à 40 francs.

Tegenover dergelijke prijzen komt men als van zelven tot de vraag: of men niet van de rijst een onschatbaar gebruik zou maken door ze bij de bereiding van brood, in eene betamelijke verhouding, te vermengen met tarwemeel. Het is immers duidelijk, dat, wanneer er geen bezwaar tegen eene dusdanige vermenging bestaat, daardoor het resultaat zal verkregen worden, dat een zeker gedeelte tarwemeel voor de consumptie beschikbaar zal blijven, dat, zonder het bezigen van rijst, verbruikt ware geworden, en daardoor zoude bijgedragen hebben, om de algemeene prijzen te verhoogen. Gemakkelijk zoude men kunnen aantoonen, dat het aldus, tot een ontegenzeggelijk minderen prijs dan van onvermengd tarwemeel vervaardigd brood, het aan het gewone, in gebruik zijnde brood, in niets zoude toegeven, wat de *voedende* bestanddeelen aanbelangt.

Het is bekend, dat het tarwemeel is zamengesteld uit meer dan 9 | 10 meel [*fécule*] en uit eene bijzondere zelfstandigheid, die den naam *gluten* (een inzonderheid in het zetmeel van graangewassen en peulvruchten vervat bestanddeel, dat stikstof houdend, kleverig, week; maar verkrachtig (van aard is) verkregen heeft, en wier verhouding afwisselt van 9 tot 15 ten honderd, al naar mate de soort of de hoedanigheid van het graan. Het in het brood vermengde meel en *gluten* heeft de behoorlijke verhouding, om den mensch te voeden en zijne krachten te versterken; dit laatste moet echter voornamelijk aan het *gluten* toegeschreven worden, dat door zijne zamenstelling overeenkomst heeft met een bestanddeel van dierlijken aard.

Alhoewel de rijst het eenige voedsel is van geheele bevolkingen in de Indische gewesten, houdt zij echter, het valt niet te ontkennen, in lange na niet dezelfde hoeveelheid krachtig voedsel in, als het meel dat van granen voortspruit; evenwel kan dit meel, vermengd met rijst, een voortreffelijk brood leveren. Indien men toch het oog vestigt op de zamenstelling van het inlandsche meel, dan ontwaart men, dat het, door de bakkerij gebezigd, 10 pCt. *gluten* en 73 pCt. meel of stijfselmeel bevat. Zekere vreemde graansoorten, die dit jaar in hoogst belangrijke mate in Frankrijk ingevoerd worden, zoo als b. v. die van Odessa, leveren meel, dat 12 à 15 pCt. *gluten* bevat. Daaruit spruit voort, dat rijst, aangenomen zelfs, dat zij bij uitsluiting uit meel is zamengesteld, met granen, rijk aan *gluten*, een mengsel kan vormen, dat wat voedingskracht aangaat, zoude opwegen tegen de meelsoorten, die meest altijd voor het bereiden van brood [in Frankrijk] gebezigd worden.

Om slechts één voorbeeld te stellen: men vermenge 100 deelen zachte Odessa tarwe, 15 pCt. *gluten* behelzende en 65 pCt. meel, met 15 pCt. rijst-meel, dan zal men door eene hoogst eenvoudige becijfering ontwaren, dat zulk een mengsel nog is zamengesteld uit 10 pCt. *gluten* en omstreeks 64 pCt. meel. Men verlieze daarbij niet uit het oog, dat het door de bakkerij gebezigde meel op geen gevoelige wijze van deze verhouding afwijkt.

Het is dus volkomen duidelijk, dat het zoo even aangeduide mengsel van rijstmeel met tarwemeel, geschikt is om een even voedzaam en krachtig brood te leveren, als in den regel wordt verbruikt.

Aan de praktische mannen zij het overgelaten, om dit denkbeeld te verwezenlijken, en om van het tegenwoordig oogenblik partij te trekken, waarin de rijst nog eene veel mindere waarde heeft dan het meel, ten einde zich van een voorraad te voorzien, die niet anders kan bijdragen, dan om de rijzing van den prijs van het brood te matigen.

Den 25sten.

Men begint hier op nieuw te spreken van het eindelooze proces van de korrespondenten der buitenlandsche dagbladen, dat reeds van den 6 Febr. dezes jaars dagteekent en nog niet geëindigd is. Deze zaak zal omstreeks het midden der maand November, ten tweeden male dienen voor het hof van Cassatie. Onwillekeurig rijst hier de vraag op, of de procureur generaal alsdan senator zal zijn en zoo ja, door den heer Dupin, de oude, of door den heer Roulland vervangen zal worden. Zooveel is intusschen seker, dat de heer Vimaitre, een der beschuldigden en oud redacteur en chef van den *Corsaire*, gedenkschriften ter dier zake zal uitgeven, waarin de meening van verscheidene uitstekende regtsgeleerden omtrent het geheim der brieven, onder allerlei gezigtspunten kenbaar zal gemaakt worden. De heer Vimaitre moet in zijne gedenkschriften een vonnis eischen, overeenkomstig het eerste arrest, gewezen door het hooggeregtshof.

— Volgens *l'Union Medicinale* is de gezondheids toestand van Parijs in de zeven laatste weken veel verbeterd. De gevallen van typhus zijn in de stad en de hospitalen veel minder voorgekomen. Buitendien doet zich geen enkel verschijnsel van de nadering der cholera voor, hoewel er op de markten een overvloed van vruchten is, waarvan eenige, zoo als de druiven, zelfs nog niet tot volkomene rijpheid gekomen zijn.

— De stad Valenciennes heeft zich bijzonder onderscheiden, om den keizer en de keizerin waardiglijk te ontvangen. De maatschappij der Incas heeft b. v. eene trophée opgerigt, waarop vijftig zinnebeeldige figuren voorkomen, die allen de voornaamste gebeurtenissen uit de nationale geschiedenis voorstellen. De steenkolenwerkers hebben een triomfboog opgerigt, die alleen zamengesteld is uit steenkolen en gereedschappen, die voor het bedrijf dezer lieden noodig zijn.

Scheepvaart.

BINNENGEKOMEN.

Den 9den dezer, de Engelsche schoener Louiza, Kapt. C. Blizard, van Barbados.

UITGEKLAARD.

Den 9den dezer, de Eng. schoener Ladij of the Night, kapt. V. Bartoccini, naar Demerarij, lading: 35 vaten Melassie 4,155 gallons, 6 puncheons Dram 671 gallons, 50 vaten Koorn 8,500 pond, 25 Z. M. kazen, 20 vaatjes Saucijsjes, 20 kistjes Champagnewijn, 4 kistjes Absinth, 10 pullen Patentolie, en uit het Entrepot: 10 roode kelders Genever. Passagiers: de heeren J. Zandvoort, R. Wijnstok Ps. en de minderj. N. van Meerten.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Wilhelmina, kapt. J. N. Klint, adres bij C. J. Leijsner. — Vertrekt *HEDEN*.

Juno, kapt. J. A. de Lang, adres bij Gisius en Co.

Antonie en Eugenie kapt. C. Meijer, adres bij F. Emanuels.

Cuba, kapt. Jansen, adres bij F. P. Bouguenon.

Susanna, kapt. Jaski, adres bij J. F. Fa. verej.

Louisa Christina, kapt. L. C. Peters, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.